

Nyhetsbrev från Bryssel

Nyhetsbrev maj 2016

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå.

EU-krönikan

Torsdagen den 23 juni kan komma att visa vägen för det framtida europeiska samarbetet. Då folkomröstas britterna om EU-medlemskapet, som en följd av det löfte som premiärminister David Cameron gav inför parlamentsvalet 2015, för att blidka från de allt fler EU-kritiska väljarna i Storbritannien. Att på detta sätt, av valtaktiska orsaker, potentiellt äventyra hela det 59-åriga fredsprojektet kan ses som både själviskt och ovärdigt. Storbritannien har stora möjligheter att påverka EU och dess framtida riktning i samförstånd med de övriga medlemsstaterna, men har istället valt att genom utpressningsliknande förhandlingar försöka få till speciallösningar med kort varsel.

Brexit-förespråkare hävdar att EU håller tillbaka Storbritannien genom att påtvinga dem massor med bestämmelser och enorma medlemsavgifter, utan att ge något mervärde. Men i slutändan är ändå de rationella argumenten för att lämna unionen relativt få. En stor majoritet av prognoserna säger att ett Brexit skulle medföra negativa ekonomiska konsekvenser, och Storbritannien skulle fortsättningsvis vara skyldiga att bidra till EU:s budget och tillämpa många EU-bestämmelser om man vill ta del av den inre marknaden, såsom exempelvis Norge. Ett Brexit skulle även skapa en instabil situation inom Storbritannien; bl.a. i Skottland har man aviserat att ett Brexit bör leda till en ny självständighetsomröstning. Ironiskt nog kan således ett Brexit de facto påskynda ett sönderfall av den brittiska staten, trots brittiska nationalisternas helt motsatta syfte. Ett Brexit är även problematiskt rent praktiskt. Enligt unionens bestämmelser ska utträdesavtal, som reglerar landets framtida förbindelser med EU, förhandlas fram inom två år. Storbritanniens förhandlingsläge kommer dock att vara dåligt, eftersom avtalet måste godkännas av Europaparlamentet och alla de övriga 27 medlemsländerna. Många av dem lär nämligen vilja sätta ett avskräckande exempel inför framtiden, vilket försvårar Storbritanniens möjligheter att få till ett gynnsamt avtal.

I slutändan är dock främst känslor, och inte rationella argument, som kommer att avgöra hur britterna röstar. Detta gör det svårt att förutse utgången av folkomröstningen, och opinionsundersökningarna ger ingen tydlig indikation. Men vi får hoppas att Storbritannien till slut ändå väljer att stanna i EU - det vore bäst för alla parter. Samarbetet ger stora fördelar i en globaliserad värld, och ett Brexit kunde utlösa oönskade dominoeffekter, både politiska och ekonomiska. Men även om Storbritannien väljer att stanna måste EU ta lärdom inför framtiden; de europeiska ledarna kan inte blint styra EU-skutan i en mer federalistisk kurs, utan EU måste utvecklas i samförstånd med sina medborgare.

Marcus Thörnroos, landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

E-handelspaket

Inom ramen för sin strategi om en digital inre marknad presenterade kommissionen den 25 maj ett e-handelspaket, vars syfte är att göra det enklare och säkrare att köpa och sälja varor och tjänster på nätet i hela EU. Ett förekommande fenomen vid näthandel idag är att priset på en vara stiger, eller att köp nekas, bara för att köparen kommer från ett visst EU-land. Ett av lagförslagen i paketet gäller därför åtgärderna mot geo-blocking, som ska förhindra att konsumenter utan giltig orsak diskrimineras i fråga om priser, köp eller betalningsvillkor. Ett annat av lagförslagen gäller åtgärder för billigare och effektivare gränsöverskridande paketleveranser, vilket ska ske genom att insynen i prissättningen samt tillsynen ökar. Idag är postföretagens priser för att leverera paket till ett annat EU-land ofta oproportionerligt höga, utan samband med de faktiska kostnaderna.

Du kan läsa mer om kommissionens e-handelspaket [här](#).

Kommissionens landsspecifika rekommendationer för 2016

Den 18 maj presenterade kommissionen sina årliga landsspecifika rekommendationer, som ska fungera som vägledning för de enskilda EU-ländernas ekonomiska politik de kommande 12–18 månaderna. För Finlands del betonade kommissionen att arbetsmarknadens funktion måste förbättras i flera avseenden. Specifika rekommendationer var bl.a. att genomföra förvaltningsreformen utan dröjsmål, se till att lönebildningssystemet gynnar lokala löneförhandlingar och avlägsnar stelhet, öka incitamenten att ta emot arbete samt att minska administrativa bördor för företag. Sverige fick rekommendationen att ta itu med hushållens ökade skuldsättning, som är mycket hög, bl.a. genom att begränsa avdragsrätten för utgiftsräntor för bostadslån. Kommissionen konstaterade vidare att bostadsmarknaden är en potentiell källa till instabilitet och att Sverige därför bör främja bostadsinvesteringar och effektivisera bostadsmarknaden, bl.a. genom att införa större flexibilitet i hyressättningen.

Du kan läsa mer om de landsspecifika rekommendationerna [här](#).

Reform av Dublinsystemet

Enligt det nuvarande s.k. Dublinsystemet ska asylsökanden få sin sak prövad i det EU-land de först kommer till, vilket har skapat ett oproportionerligt tryck på länder som Grekland och Italien. Den 4 maj presenterade kommissionen därför ett förslag till revidering av Dublinsystemet, som bygger vidare på principen om asylansökan i första EU-land, men där solidariteten mellan EU-länderna ska öka genom en rättvisemekanism. Mekanismen ska automatiskt fastställa när ett EU-land tar emot oproportionerligt många asylansökningar, beräknat utgående från landets storlek och relativa rikedom, och då omplaceras nya asylsökanden till andra EU-länder. Ett EU-land kan välja att tillfälligt stå utanför omfördelningen, men ska i så fall betala ett solidaritetsbidrag på 250 000 euro per asylsökande till det medlemsland som istället tar emot asylsökanden. Utgående från de referenstal som kommissionen angivit när exempelvis Sverige sitt tak, och omfördelningsmekanismen aktiveras, vid ca 50 000 asylsökande. Totalt kom det 163 000 asylsökande till Sverige förra året.

Du kan läsa mer om kommissionens förslag [här](#).

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

- I december 2015 presenterade kommissionen ett paket om **cirkulär ekonomi**. Paketet omfattar en produkts hela livscykel, bl.a. konsumtion, återanvändning och sluthantering. Genom förslaget vill man att säkerställa en hållbar tillväxt för EU genom att använda våra resurser på ett smartare, mer hållbart sätt. Paketet innehåller en handlingsplan, och rådets slutsatser gällande denna är förväntade att antas den 20 juni. Den första lagstiftningsförslaget inom den cirkulära ekonomin är ett avfallspaket, som även det presenterades i december 2015. Landskapsregering är generellt positiva till att i större grad ta vara på avfall, men är skeptiska till de stora kostnader som kommissionens krav på ökad rapportering kan innebära. Denna farhåga delas även av många medlemsstater. Behandlingen av avfallspaketet kommer att fortsätta i rådet under Slovakiens ordförandeskap, och rådet förväntas ha en allmän ståndpunkt om avfallspaketet färdig i oktober. Du kan läsa mer om förslaget [här](#).

- Den 9 december 2015 presenterade kommissionen ett förslag till förordning om **portabilitet över gränserna för innehållstjänster online**. Det var det första konkreta lagförslaget inom ramen för kommissionens strategi för den digitala inre marknaden. Förslaget innebär att en person som tillfälligt vistas inom ett annat EU-land kan komma åt onlinetjänster som denne har betalat för i hemlandet, exempelvis Netflix. Vid ministerrådsmötet den 26 maj antogs rådets ståndpunkt, och när parlamentet har antagit sin ståndpunkt kan dialoger inledas. För landskapsregeringen är reformen av EU:s upphovsrätt väldigt viktig och därför har man följt detta förslag, även om det i sig inte har högsta prioritet. Förslaget är på pappret det minst kontroversiella förslaget på vägen mot en flexiblare upphovsrätt och det bådär gott inför senare, för landskapsregeringen viktigare, lagförslag att medlemsstaterna har kunnat enas så här snabbt. Du kan läsa mer om rådets slutsatser [här](#).

- Den 7 april 2016 presenterade kommissionen en **handlingsplan för moms**, med syfte att förenkla och modernisera momssystemet inom EU. Det nuvarande momssystemet bör uppdateras så att det är anpassat till dagens globala ekonomi där mycket av handeln sker elektroniskt. Handlingsplanen är ett första steg till att skapa ett gemensamt mervärdesskatteområde inom EU, vilket ska främja e-handel, stödja näringslivet och motverka bedrägeri. Gränsöverskridande bedrägerier beräknas orsaka en förlust av momsinkomster på ungefär 50 miljarder euro varje år inom EU. Rådets slutsatser om handlingsplanen antogs vid ministerrådsmötet den 26 maj. [Här](#) kan du läsa rådets slutsatser.

Landskapsregeringen kommer att bevaka de konkreta lagförslag som kommissionen presenterar inom ramen för handlingsplanen, och de torde komma i slutet av 2016 och i början av 2017. Förslagen kommer bl.a. att handla om förenkling av momsreglerna för e-handel och om att underlätta gränsöverskridande verksamhet för små och medelstora företag. Åland är utanför EU:s mervärdesskatteområde, och det är viktigt att förslagen inte påverkar handeln över skattegränsen på ett oproportionerligt sätt. [Här](#) kan du läsa mer om innehållet i handlingsplanen.

Ålännningar i Bryssel

Lena Olofsson-Piras - Ålands enda översättare inom de europeiska institutionerna

Efter snart 20 år [den 1 september] i Bryssel så känner jag mig riktigt hemma här i Europas hjärta. Kommissionens generaldirektorat för översättning är den största arbetsgivaren vad gäller antalet översättare i hela världen och jag känner mig fortfarande lyckligt lottad över alla mina otroligt språkkunniga kollegor och de resurser som ställs till vårt förfogande för att se till att den språkliga mångfalden bevaras i Europa. Tillika har dock arbetsklimatet även här blivit betydligt tuffare de senaste 20 åren i och med att vi skurits ned till hälften och ska producera drygt 50 procent mer än tidigare...

Vårt översättningsarbete är väldigt varierande och vi måste därför anpassa oss och språket till vilka typer av texter vi får att översätta. Mest översätter vi förstås lagtexter, nämligen förordningar, beslut och direktiv. Men det blir också många rapporter, meddelanden, grön- och vitböcker och pressmeddelanden. Som enda ålännning får jag även både översätta och granska en hel del av de texter som direkt berör Åland, t.ex. korrespondens som rör Åland eller överträdelsestexter osv. Numera översätter jag från engelska, tyska, franska, finska, nederländska och isländska, och så förstås även danska vid behov. Normalt sett översätter jag till svenska, men i undantagsfall kan jag även avlasta de engelska kollegorna och översätta kortare texter till engelska.

Har förmånen att kunna distansarbeta och jobbar därför från hemmakontoret halva arbetsveckan – däremot är kontoren på jobbet inte lika moderna som i Norden. De ergonomiska aspekterna anses ännu inte särskilt viktiga, så höj- och sänkbara bord finns t.ex. fortfarande inte att tillgå.

Numera har jag rotat mig väl här med egen familj och söner som går i den fantastiskt inspirerande mångkulturella men likväl väldigt gammalmodiga [i alla fall i den franska språksektionen där våra pojkar går] Europaskolan. Vår vänskapskrets är även den mångkulturell, så för oss är det inte alls ovanligt att konversationerna på jobbet, i skolan och hemmavid går minst på tre språk. Belgarna är ett väldigt tålmodigt och flexibelt folk om än inte det mest väl organiserade...

Trots att jag nu är väl rotad här så längtar jag särskilt sommarhalvåret hem till släkt och vänner och havet därhemma. Som tur är har vi vårt eget smultronställe på Vårdö där jag är född och uppvuxen – och dit kommer vi regelbundet och laddar batterierna.

Lena Olofsson-Piras

Självstyrelsemottagning i Bryssel

Den 9 juni firas Ålands självstyrelsedag högtidligt med pompa och ståt. Det firas dock inte bara hemma på Åland, utan även här i Bryssel. Den åländska representationen i Bryssel kommer för andra året i rad, och förhoppnings många år därtill, att ordna en självstyrelsemottagning vid Finlands ständiga representation.

Bland de inbjudna gästerna finns bl.a. europaparlamentariker, kommissionstjänstemän, representanter för stater, regioner och intresseorganisationer, samt givetvis ålänningar i Bryssel. Förutom specialrådgivare Marcus Thörnroos kommer även Finlands utrikesambassadör Sofie From-Emmesberger och lagtingsledamot Gun-Mari Lindholm att hålla tal. På mottagningen kommer det att bjudas på hemlagad Ålandspannkaka, åländskt svartbröd från Ingeborgs bageri i Brändö samt Stallhagens vraköl (som är framtagen vid universitetet KU Leuven i Belgien). Tillfället till ära har det även införskaffats en ny åländsk flagga, som vajar ståtligt bredvid Finlands och EU:s motsvarigheter vid ingången till Finlands ständiga representation.

Om någon ålänning råkar ha vägarna förbi Bryssel den 9 juni är man givetvis varmt välkommen att delta i festligheterna!

Tack Amanda!

Den 25 januari påbörjade Amanda sin praktik hos Ålands EU-specialrådgivare Julia Lindholm. Den 16 mars fick Amanda en ny kollega, när Julia gick på mammaledigt och jag inledde mitt vikariat. När jag under den första tiden var allmänt vilsen och rådlös kunde jag alltid vända mig till Amanda, som var väl insatt i både praktiska saker och de ärenden som vi följer. Ibland kändes det nästan som att det var jag som var praktikanten, och inte Amanda. Med Amandas hjälp gick övergången mellan Julia och mig förvånansvärt smidigt och smärtfritt. Och det är nog inte bara jag tacksam över, utan även kollegorna hemma på Åland.

Detta är nu Amandas sista vecka på praktiken och jag kommer att bli ensam på kontoret ända till september, då nästa praktikant anländer. Jag vill därför passa på att tacka henne för denna gång, det har varit ett sant nöje. Hennes positiva och sociala sätt har skapat en härlig stämning på kontoret, vilket även de finska kollegorna kan intyga. Vårt samarbete har fungerat ypperligt, och tillsammans har vi nog stått för majoriteten av våningens kaffekonsumtion. Och på tal om kaffe; som en av förgrundsfigurerna i den populära Fikaklubben, där de finska kollegorna får dricka kaffe och tala svenska en gång i veckan, har hon bidragit till öka det svenskspråkiga inslaget vid representationen.

Så Amanda, tusen tack och lycka till med din kandidatuppsats!

Marcus

På agendan

Den 6-9 juni har Europaparlamentet plenumsammanträde i Strasbourg där de b.l.a. kommer att diskutera EU:s partnerskap med Filipinerna och europeisk rymdpolitik.

Den 9 juni anordnar den åländska representationen en självstyrelsemottagning, vid Finlands ständiga representation i Bryssel.

Den 10 juni är Amandas sista dag på praktiken. Marcus är därefter ensam på kontoret t.o.m. september.

Den 9-10 juni sammanträder rådet för rättsliga och inrikesfrågor. Målsättningen är att rådets ståndpunkt gällande vapendirektivet då ska kunna antas.

Den 20-24 juni är Ålands specialrådgivare Marcus Thörnroos på Åland för att diskutera aktuella EU-ärenden med kollegorna vid landskapsregeringen och andra berörda intressenter. Hör av dig om du vill diskutera något aktuellt ärende eller bara EU överlag!

Den 23 juni ordnas i Storbritannien en folkomröstning om EU-medlemskapet.

Den 28-29 juni har Europeiska rådet toppmöte.

Den 1 juli tar Slovakien över som ordförandeland i ministerrådet för den resterande tiden av året. Detta innebär att den slovakiska representanten fungerar som ordförande vid alla möten, på alla tre olika nivåer (tjänstemanna-, Coreper- och ministernivå), och framställer kompromissförslag inför mötena i rådet. Som ordförandeland har man stor möjlighet att styra agendan och prioriteringarna i rådet. Under den första delen av året har ordförandeskapet innehavits av Nederländerna.

Nästa nyhetsbrev utkommer i början av juli.

Kontakta oss gärna per epost marcus.thornroos@formin.fi eller amanda.lycke@formin.fi, telefon +32 2 2878 459 eller via vår Facebook-sida [Åland i EU](#).